

Детска градина „Минзухар“ с.Крушаре,общ.Сливен,ул.,„Александър Стамболовски“ №2

Телефон 04514/21-24; e-mail dg-minzuhar1@abv.bg

Утвърждавам:

Директор на ДГ“Минзухар”

/Елена Стефанова/

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА ДЕЦАТА ОТ ДЕТСКА ГРАДИНА

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование. Програмата за превенция на ранното напускане е подчинена на основните цели на предучилищното и училищно образование на образователната политика на Република България.Акцентът е поставен върху обхват на децата и недопускане на отсъствия и отпадане на деца от задължително предучилищно образование за 5 и 6-годишните.Програмата е актуализирана за учебната 2021-2022 година на заседание на педагогическия съвет на 13.09.2021 г.; Протокол от ПС № 7/13.09.2021 г.и утвърдена със Заповед № 26/15.09.2021г. на Директора на ДГ „Минзухар“.

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата програма е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално-икономическото развитие. Водещи стратегически документи при изготвяне програма на ДГ“Минзухар“ за превенция на ранното напускане на образователната система са:

Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система(2013-2010);

План за изпълнение на Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система(2013-2020);

Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства(2015-2020);

План за действие по изпълнение на Националната Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства(2015-2020);

Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността (2014-2020);

Национална стратегия за учене през целия живот за периода 2014-2020 година;

Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието;

Постановление № 100 от 8.юни 2018г. за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст

Закон за предучилищно и училищно образование;

Наредба за приобщаващото образование;

ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА:

Осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното възпитание и подготовка на децата като предпоставка за равнопоставено социално включване и пълноценна личностна реализация. Предоставяне на равни възможности на деца от уязвими групи и гарантиране на тяхното качествено образование и участие в живота на ДГ „Минзухар“ заедно с останалите деца.

Подцели:

- Идентифициране на рисковите фактори за ранното напускане на институцията, с оглед ограничаване на последиците от тях;
 - Изграждане на мотивация за висока посещаемост в групите на детската градина и участие в живота и дейността й;
 - Създаване на положителни нагласи към образователно-възпитателния процес;
- Придобиване на социални, гражданска и интеркультурни компетентности и поддържане на устойчива околната среда

СПЕЦИФИЧНИ ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

1. Планиране и реализиране на информационни кампании /презентации/ за намаляване на риска от отпадане и преждевременно напускане на детската градина и за повишаване на информираността относно значението на образованието;
2. Повишаване интереса на децата към работата в екип чрез участие в празници, игри и събития за отбелоязване на дати от традиционния български календар, други празници свързани с етносите, от екологичния календар (Световен ден на водата, Ден на Земята, Ден на околната среда и др.);
3. Реализиране на политики за интегрирано обучение на деца със специални образователни потребности (СОП);
4. Обмен на добри практики с други детски градини;
5. Повишаване на достъпа до съвременни информационни технологии в образователния процес;
6. Изработка и ежегодно актуализиране на регистър на застрашените от отпадане деца;
7. Прилагане на нови подходи в работата с родителите
 - алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности,
 - родителите - партньори на детската градина;
 - работа с родители на застрашени от отпадане деца;
8. Иницииране на съвместна информационна кампания с родители за намаляване риска от преждевременно напускане;
9. Повишаване квалификацията на педагогическия персонал за работа с деца по превенция на отпадането;
10. Ефективно провеждане на консултациите и допълнителните занимания с децата;
11. Обучение на деца от уязвимите групи в детската градина от 3-годишна възраст с оглед ранната им социализация;
12. Допълнително обучение по български език за децата, за които българският език не е майчин (вкл. деца, търсещи или получили международна закрила);
13. Осигуряване на допълнителна подкрепа за децата от подготовкителните групи за преодоляване на обучителни трудности;
14. Педагогическа подкрепа при прехода от детската градина към училищно образование;
15. Надграждане и развитие на подкрепяща среда в детската градина за осъществяване на включващо обучение;

- 16.Осъществяване на информационно-образователни инициативи за децата, насочени към екологично образование и повишаване на обществената култура за опазване на околната среда ;
- 17.Партньорски програми за споделяне на лидерски практики от детски градини на регионално ниво ,с възможности за прилагането им в повече образователни структури от регионите;
18. Прилагане на форми за подготовка и реализиране за отговорно родителство („Училище за родители“)

Силни страни

Квалифицирани учители;
Интерактивни методи на обучение, използване на ИКТ;
Допълнителни дейности извън ДОС;
Възможности за изява;
Създадена приятелска, позитивна среда;
Много добра материална база;
Програма „Училищен плод“ и програма „Училищно мляко“
Работа по проекти;
Безплатни помагала за децата от подготвителните групи;
Извършване на дейности по превенция на ранното напускане.

Слаби страни

Недостатъчно ефективна връзка детска градина-родители;
Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите;
Липса на ефективни санкции за родителите;
Нисък жизнен стандарт на част от населението;
Проблеми в семействата, водещи до ранно напускане на деца от институцията;
Липса на финансови възможности за подкрепа на застрашени от ранно напускане;
Миграционни процеси, честа смяна на местопребиваването.

ПРИНЦИПИ НА ПРЕВЕНЦИЯТА ЗА РАННО НАПУСКАНЕ НА ОБРАЗОВАНИЕТО:

- 1.Гарантиране на правото на всяко дете на достъп до детска градина най-близо до неговото местоживееене и на правото му на качествено образование

2.Гарантиране на достъпа на всяко дете до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности

3.Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното образование, гаранция за които са създадените условия за обучение на всички деца заедно

4.Приемане и зачитане уникалността на всяко дете-индивидуалните му потребности и възможности,личностните качества,знанията,уменията и интересите

5.Сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование-детска градина,центъра за подкрепа на личностното развитие,детето,семейството и общността

ПРИЧИНИ ЗА ОТПАДАНЕ ОТ ДЕТСКАТА ГРАДИНА:

Разработването и прилагането на цялостни и ефективни политики за намаляване на уязвимостта на рисковите групи е свързана с проучване,анализиране и систематизиране на специфичните причини за преждевременното напускане и набелязване на необходимите мерки за задържане.Заедно с това е необходимо осигуряването на единна и надеждна база данни и осъществяване на политики на различни равнища и за гарантиране на индивидуален подход към всеки отделен случай на преждевременно напуснал. Причините за преждевременното напускане на ДГ могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории:

1. Социално-икономически причини –безработицата,ниските доходи,пониженият жизнен стандарт и бедността поставят много деца в условия,водещи до повишен риск от отпадане.Голям е дялът на семействата ,които работят в чужбина,като децата са оставени на грижите на близки и роднини,които не контролират ефективно или не настърчават участието на децата в образователната система.Социалните причини се свързват с родителска незаинтересованост,противоречия,конфликти,напрежение и кризи в семейството,отрицателното въздействие на домашната среда,функционална неграмотност или ниско образование на родителите,непълни семейства,деца в риск от извършване на противообществени прояви,домашно насилие,налагането на строги наказания

2.Образователни причини-те обхващат широк кръг проблеми: трудности в усвояването на учебното съдържание,негативни нагласи на участниците в образователния процес и липсата на мотивация. Недостатъчният обхват на децата в детска градина повишава рисковете при адаптирането им в училище.

3.Етнокултурни причини- етнокултурното многообразие в съвременната образователна система се изразява в специфични етнически,религиозни и езикови измерения.Силно действащите вътрешно групови норми и натискът на етнокултурните

традиции сред уязвими етнически общности и групи, предопределят специфичните причини за преждевременното напускане на детската градина: липса на познавателна мотивация, ниска степен на готовност за училище, отсъствие на мотивация на родителите за получаване на образование от децата им и др.

4. Институционални причини – положителната промяна на състоянието изисква прилагането на комплексни мерки и още по-добра координация между институциите на всяко ниво на управление – национално, регионално, местно и ниво детската градина. Причина е и мотивирането на педагогическия персонал за допълнителна работа по превенция на ранното отпадане на деца от образователната система.

5. Причини, свързани със здравния статус – в контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности в образователните институции, в това число и ДГ. Рисковете за преждевременното напускане на образователната система са свързани с недостатъчна подготовка на детските градини за приобщаване на тези деца. Тук се включват и всички фактори на материалната база, образователната среда, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на принципите на приобщаващото образование

ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕДОТВРАТИВАНЕ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА

Постигането на специфичните задачи на програмата се осъществява посредством:

1. Превенция на преждевременното напускане на ДГ чрез:

- анализ на причините, водещи до отпадане от ДГ и напускане на образователната система;
- идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на ДГ с оглед ограничаване на последиците от тях ;
- планиране на политики и мерки за преодоляване на рисковите фактори от отпадане;

2. Интервенция срещу преждевременното напускане на ДГ чрез:

- повишаване участието и ангажираността на родителите.
- създаване на екипи за съвместна работа с родителите и обществените институции
- прилагане на системи за ранно предупреждение
- прилагане на занимания по интереси-

3. Компенсиране на ефекта от преждевременното напускане на ДГ

-Създаване на подходящи условия за реинтегриране в образователната система на преждевременно напусналите я;

-завръщане на преждевременно напусналите ДГ към формалната система на образование, в това число и предучилищното;

Рисковете за преждевременното напускане на образователната система са свързани с недостатъчна подготовка на детските градини за приобщаване на тези деца. Тук се включват и всички фактори на материалната база, образователната среда, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на принципите на приобщаващото образование-

МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА

Мерки за подкрепа и за развитие на децата в риск от отпадане:

1. Идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на деца от детската градина, с оглед ограничаване на последиците от тях

2. Наблюдение и анализ на поведението на децата в образователната среда и детската общност, като ключова роля имат учителите по групи;

3.. Своевременно /в рамките на деня/ подаване на информация до Екипа, създаден по Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция;

4. Утвърждаване на интеркултурното образование като неотменна част от учебния процес и от целодневния процес в ДГ „Минзухар” .

5. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата от етническите малцинства

6. Диагностична, консултативна и корекционна дейност на ниво детска градина и/или при специалист на нуждаещи се деца и семейства;

7. Информационна и разяснителна дейност за децата, педагогическите специалисти и родителите за съвременните възможности за подпомагане от специалисти на децата в риск от отпадане, децата със СОП и децата с проблеми в поведението;

8. Възможности за участие в допълнителни форми извън ДОС;

9. Развитие на талантите и потребностите на децата, тяхната публична изява, инициатива, творчество и осмисляне на свободното им време;

10. Участие в спортни празници
11. Провеждане на празници от екологичния и природния календар;
12. Контрол на отсъствията и движението на децата, като основна дейност за намаляване на риска от преждевременно напускане;
13. Ежемесечен контрол на дневниците по групи, извършван от директора;
14. Пълноценно използване на възможностите за организиране на съвместни дейности;
15. Повишаване на качеството на възпитателно образователната работа;
16. Квалификация на педагогическите специалисти като предпоставка за решаване на проблема:
 - на регионално ниво;
 - вътрешно-квалификационни форми за квалификация-обсъждане, тренинги, дискусии, семинари, практикуми;
17. Обмен на добри практики в детското заведение – срещи, разговори, консултации;
18. Планиране и реализиране на обучение, ориентирано към потребностите на всяко дете;
19. Анализиране на резултатите от проследяване постиженията на децата;
20. Подобряване на възможностите за обучение на деца със СОП;
21. Квалификация на работещите със деца със СОП (учители и помощен персонал).
22. Поддържане на база данни, индивидуално портфолио, индивидуални програми за всяко застрашено дете.
23. Периодична оценка и актуализиране на мерките.

Мерки във връзка с механизма по обхват и задържане на деца в детската градина:

1. Предприемане на конкретни мерки за обща и допълнителна подкрепа;
2. Представяне на информация на кмета на Община Сливен за констатирани нарушения с цел, изготвяне на актове за административно нарушение и предприемане на действия по реда на чл. 347 от ЗПУО;

3. Предложение до дирекция „Социално подпомагане“ за предоставяне на помощ в натура вместо парична помощ;
4. Допълнително обучение по български език на деца, за които той не е майчин език;
5. Провеждане на алтернативни родителски срещи / мобилни, изнесени на адрес с родителите на деца в риск от отпадане/;
6. Сформиране на ЕКИП за обхват, съгласно Механизма за съвместна работа на институциите за обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна училищна възраст;
7. Подобряване на физическата среда;
8. Създаване на благоприятна образователна среда и психоклимат в детската градина.

Мерки за подкрепа на децата в риск с участието на родителските общности

- 1 .Разработване и изпълнение на политика на детската градина за повишаване на обхвата и задържането на децата, при ясно разпределение на отговорностите и взаимодействие между различните равнища на управление.
2. Изграждане на широко публично доверие и подкрепа на политиките за превенция и намаляване на преждевременното напускане на детската градина.
3. Повишаване участието и ангажираността на родителите-Мотивиране, консултиране и подпомагане чрез редица дейности за приобщаване на децата от ромски произход.
4. Мотивиране и приобщаване на децата чрез организиране на допълнителни дейности в ДГ / при условие, че отпадне извънредната епидемична обстановка/
5. Приобщаване към националните традиции и обичаи чрез организиране на празници и развлечения, Дни на „отворените врати“, дейности и изяви на децата пред обществеността с цел социализация и активно участие в живота на населеното място.
6. Сътрудничество с Дирекция „Социално подпомагане“, с „Отдел за закрила на детето“ и други институции.
7. Мотивиране на педагогическия персонал за допълнителна работа по превенция на ранното отпадане на деца от образователната система.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА

1. Създаване на база-данни за семействата на децата в риск от преждевременно напускане.

Срок: 01.10.2021г

Отг.: Педагогическият екип

2. Индивидуална работа с родители, които възпрепятстват децата си от редовна посещаемост на ДГ.

Срок: 15.09.2021г-31.05.2022г.

Отг.: Педагогическият екип

3. Провеждане на кампании сред родителите и местната общественост: за повишаване на родителската отговорност и подкрепа за образоването, за преодоляване на негативни обществени нагласи, основани на етнически произход и религия.

Срок: 15.09.2021г-31.05.2022г.

Отг.: Педагогическият екип

4. Подкрепа на деца-таланти от уязвими групи за продължаване на образоването в училищното образование.

Срок: 01.10.2021г-31.05.2022г.

Отг.: Педагогическият екип

5. Допълнителни интерактивни занимания за подобряване на езиковите умения по български език и развитие на занимания по интереси.

Срок: 01.10.2021г-31.05.2022г.

Отг.: Педагогическият екип

6. Разработване на целесъобразни за детската градина механизми за максимален обхват на децата, подлежащи на задължително предучилищно образование.

Срок: 15.09.2021г-31.05.2022г.

Отг.: Педагогическият екип

7. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна и мултиетническа образователна среда, включително за овладяване на български език от деца, за които той не е майчин.

Срок: 01.10.2021г-31.05.2022г.

Отг.: Педагогическият екип

8. Допълнителна работа с деца, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на образоването.

Срок:01.10.2021г-31.05.2022г.

Отг.:Педагогическият екип

9. Съхраняване на културната идентичност и включване в образованието на интеркултурно, гражданско и здравно образование

Срок:15.10.2021г-31.05.2022г.

Отг.:Педагогическият екип

Очаквани резултати:

1. Обучение по български език, осигуряващо успешно обучение в училище.
2. Интерактивна образователна среда, гарантираща равен старт и ефективно качествено образование.
3. Повишена ангажираност и участие на родителите в процеса на предотвратяване на преждевременното напускане на деца от детската градина
4. Интегрирани деца, застрашени от ранно напускане и включени в образователния процес рискови групи за постигане целите на приобщаващото образование.
5. Повишенна квалификация на учителите, необходима за подобряване качеството на учебния процес за постигане на по-високи резултати в образованието на децата.

Заключение :

За изпълнението на Програмата е нужно всички участници в образователния процес /семейство, детска градина, институции, НПО/ да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

ПС от 13.09.2021г. с Протокол № 7./13.09.2021г.